

سبک زندگی در مقام معجزه رهبری

پرویز آزادی
دکتری علوم قرآن و حدیث

فرهنگ غربی، فرهنگ مهاجم است؛ هر جا وارد شود، هویت زدایی می‌کند؛ هویت ملت‌ها را از بین می‌برد. فرهنگ غربی، ذهن‌ها را، فکرها را مادی می‌کند، مادی پرورش می‌دهد؛ هدف زندگی می‌شود پول و ثروت؛ آرمان‌های بلند، آرمان‌های معنوی و تعالی روحی از ذهن‌ها زدوده می‌شود. خصوصیت فرهنگ غربی این است.

یکی از خصوصیات فرهنگ غربی، عادی‌سازی گناه است؛ گناه‌های جنسی را عادی می‌کنند. امروز این وضعیت در خود غرب به فضاقت کشیده شده است؛ اول در انگلیس، بعد هم در بعضی از کشورهای دیگر و آمریکا. گناه بزرگ همجنس‌بازی یک ارزش شده. به فلان سیاستمدار اعتراض می‌کنند که چرا او با همجنس‌بازی مخالف است، یا با همجنس‌بازها مخالف است! ببینید انحطاط اخلاقی به کجا می‌رسد. همچنین فروپاشی خانواده، گسترش مشروبات الکلی، گسترش مواد مخدر.

من سال‌ها پیش - در دهه ۳۰ و ۴۰ - در منطقه جنوب خراسان، بزرگان و افراد صاحب فکر و پیرمردهایی را دیدم که یادشان بود که انگلیس‌ها چگونه تریاک را با شیوه‌های مخصوصی در بین مردم رایج می‌کردند؛ والا مردم تریاک کشیدن بلد نبودند. این چیزها وجود نداشت. این افراد یادشان بود، سراغ می‌دادند و خصوصیاتش را می‌گفتند. با همین روش‌ها بود که مواد مخدر به تدریج در داخل کشور توسعه پیدا کرد. فرهنگ غربی این‌جوری است.

سبک زندگی موضوعی است که مقام معظم رهبری در سال ۱۳۹۱ آن را مطرح فرمود و توجه همگان را به سبک و شیوه زندگی رایج امروزی و میزان انطباق آن با معارف دینی جلب کرد. مجله رشد آموزش معارف اسلامی بر خود لازم می‌داند ابعاد مختلف این موضوع را در شماره‌های متوالی مورد بررسی قرار دهد. در دو شماره گذشته ابعاد موضوع را از دیدگاه مقام معظم رهبری ملاحظه کردید و در این شماره «شیوه‌های تهاجم فرهنگ غربی و وظیفه نخبگان نسبت به آن» مورد بررسی قرار می‌گیرد.

غربی‌ها هر جا توانستند، بنیان‌های فرهنگی و اعتقادی را از بین بردند. در کشور ما که استعمار مستقیم وجود نداشت و به برکت مجاهدت یک عده از بزرگان، انگلیس‌ها نتوانستند به‌طور مستقیم وارد شوند، افرادی را عامل خودشان کردند. اگر قرارداد ۱۲۹۹، یعنی ۱۹۱۹ میلادی - که معروف به قرارداد وثوق الدوله است - در ایران با مقاومت امثال مرحوم مدرس و بعضی از آزادی‌خواهان دیگر مواجه نمی‌شد و عملیاتی می‌شد، استعمار ایران مثل هند حتمی بود اما آن‌ها به‌وسیله عوامل خودشان، با گماشتن رضاخان پهلوی و تقویت او و گذاشتن روشنفکران وابسته به غرب در کنار او فرهنگ خودشان را بر ما تحمیل کردند. بعضی از وزرا و نخبگان سیاسی دستگاه پهلوی که جنبه فرهنگی داشتند، عامل غرب بودند برای دگرگون کردن فرهنگ کشورمان و هر چه توانستند کردند؛ همانند کشف حجاب و فشار بر روحانیون و زدودن حضور روحانیون از کشور.

هم احساس خطر می‌کردند؛ آن‌ها هم احساس تهاجم می‌کردند. نسبت به کشورهای اسلامی البته بیشتر، و در مورد کشور انقلابی ما هم به‌طور ویژه؛ نگاه میکنند، خصوصیات را می‌سنجند، وضعیت را می‌سنجند، فیلم را براساس آن می‌سازند، خبر را براساس آن تنظیم می‌کنند، رسانه را براساس آن شکل می‌دهند و می‌فرستند فضا. باید به این‌ها توجه داشت.

سلیقه‌سازی می‌کنند، فرهنگ‌سازی می‌کنند؛ بعد از آنکه سلیقه‌ها را عوض کردند، ذائقه‌ها را عوض کردند، آن وقت اگر احتیاج به زر و زور بود، دلارها را وارد می‌کنند، نیروهای نظامی و ژنرال‌ها را وارد می‌کنند. این، شیوه حرکت غربی‌هاست.

باید مراقب بود. باید همه احساس کنند که مسئولیت ایجاد تمدن اسلامی نوین بر دوش آن‌هاست و یکی از حدود و ثغور این کار، مواجهه با تمدن غرب است؛ به‌صورتی که تقلید از آن انجام نگیرد.

انتظار داریم اهل فکر و نظر در مراکزی که می‌توانند و اهلیت و صلاحیت این کار را دارند، در این زمینه‌ها کار کنند، فکر کنند، مطالعه کنند تا بتوانیم پیش برویم.

مراقب باشیم دچار سطحی‌گری و ظاهرگرایی نشویم، دچار تحجر نشویم - این یک طرف قضیه است - دچار سکولاریسم پنهان هم نشویم. گاهی اوقات در ظاهر، تبلیغات، تبلیغات دینی است؛ حرف، حرف دینی است؛ شعار، شعار دینی است؛ اما در باطن، سکولاریسم است؛ جدایی دین از زندگی است. آنچه بر زبان جاری می‌شود در برنامه‌ریزی‌ها و در عمل دخالتی ندارد. ادعا می‌کنیم، حرف می‌زنیم، شعار می‌دهیم؛ اما وقتی پای عمل به میان می‌آید، از آنچه شعار داده‌ایم خبری نیست.

انقلاب اسلامی تواناست. آن قدرتی و ظرفیتی و انرژی مترکمی که در انقلاب اسلامی وجود دارد، این توانایی را دارد که همه این موانعی را که من گفتم و بسیاری‌اش را هم نگفتم، از سر راه بردارد و آن تمدن ممتاز برجسته متعالی باشکوه اسلامی را جلوی چشم همه دنیا برقرار کند؛ و این در زمان شما خواهد بود، انشاءالله به‌دست شما خواهد بود، با همت شما خواهد بود.

هر چه می‌توانید، خودتان را از لحاظ علم و عمل و تزکیه و تقویت روح و تقویت جسم آماده کنید و ان‌شاءالله این بار سنگین را به دوش بگیرید.

فرهنگ غربی فقط هواپیما و وسایل آسایش زندگی و وسائل سرعت و سهولت نیست؛ این‌ها ظواهر فرهنگ غربی است، که تعیین کننده نیست؛ باطن فرهنگ غربی عبارت است از همان سبک زندگی مادی شهوت‌آلود گناه‌آلود هویت‌زدا و ضدمعنویت و دشمن معنویت. شرط رسیدن به تمدن اسلامی نوین در درجه اول این است که از تقلید غربی پرهیز شود. ما متأسفانه در طول سال‌های متمادی، یک چیزهایی را عادت کرده‌ایم تقلید کنیم.

بنده طرفدار این نیستم که حالا در مورد لباس، مسکن و سایر چیزها، یک‌باره حرکت جمعی و عمومی انجام بگیرد؛ نه، این کارها باید به تدریج انجام بگیرد؛ دستوری هم نیست؛ این‌ها فرهنگ‌سازی لازم دارد که کار نخبگان، و فرهنگ‌سازان است و شما جوان‌ها باید خودتان را برای این آماده کنید؛ این، رسالت اصلی است.

اصل قضیه، درست کردن سبک زندگی، رفتار اجتماعی و اخلاق عمومی است. تمدن نوین اسلامی که ما مدعی‌اش هستیم و دنبالش هستیم و انقلاب اسلامی می‌خواهد آن را به وجود بیاورد، بدون این بخش تحقق پیدا نخواهد کرد. اگر آن تمدن به وجود آمد، آن وقت ملت ایران در اوج عزت است؛ ثروت هم دنبالش هست، رفاه هم دنبالش هست، امنیت هم دنبالش هست، عزت بین‌المللی هم دنبالش هست؛ همه چیز با او خواهد بود، همراه با معنویت.

یکی از نکاتی که باید در مواجهه با دنیای غرب کاملاً به آن توجه داشت، عامل و ابزار هنری است که در اختیار غربی‌هاست. غرب از هنر حداکثر بهره را برده است. برای ترویج این فرهنگ غلط و منحط و هویت‌سوز؛ به‌خصوص از هنرهای نمایشی، به‌خصوص از سینما حداکثر بهره را برده است. آن‌ها به‌صورت پروژه‌ای یک ملت را تحت مطالعه قرار می‌دهند، نقاط ضعفش را پیدا می‌کنند، از روان‌شناس و جامعه‌شناس و مورخ و هنرمند و اینها استفاده می‌کنند، راه‌های تسلط بر این ملت را پیدا می‌کنند؛ بعد به فیلم‌ساز، به فلان بنگاه هنری در هالیوود سفارش می‌کنند که بسازد و می‌سازد. بسیاری از فیلم‌هایی که برای ماها و برای کشورهای نظیر ما می‌سازند، از این قبیل است.

آنچه برای ملت‌های دیگر می‌سازند، جنبه تهاجم دارد. چند سال پیش از این در خبرها بود که در بعضی از کشورهای بزرگ اروپایی تصمیم گرفته شد که با فیلم‌های آمریکایی مقابله شود. آن‌ها مسلمان نیستند اما آن‌ها

اصل قضیه، درست کردن سبک زندگی، رفتار اجتماعی و اخلاق عمومی است. تمدن نوین اسلامی که ما مدعی‌اش هستیم و دنبالش هستیم